

Призначення і виплата допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам здійснюється згідно з Порядком надання допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 20.03.2022 № 332 «Деякі питання виплати допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам» (зі змінами).

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/332-2022-%D0%BF#top>

Допомога надається особам, які перемістилися з тимчасово окупованої

території Російською Федерацією території Україн

Допомога призначається для забезпечення соціальної підтримки внутрішньо переміщених осіб із числа незахищених верств населення та стимулювання до працевлаштування внутрішньо переміщених осіб працездатного віку.

З 1 листопада 2023 р. допомога призначається на шість місяців на сім'ю, яка вперше звернулася за призначенням допомоги, та виплачується щомісяця одному з членів сім'ї (далі - уповноважена особа) у такому розмірі:

для осіб з інвалідністю та дітей - 3000 гривень;

для інших осіб - 2000 гривень.

Допомога призначається на кожного члена сім'ї (далі - отримувач), відомості про якого включено до Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб.

До складу сім'ї уповноваженої особи включаються (незалежно від наявності відомостей щодо включення їх до Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб) чоловік, дружина, діти, прийомні діти, діти, які виховуються батьками-вихователями в дитячих будинках сімейного типу, усиновлені діти, діти, над якими встановлено опіку або піклування, а також діти, які навчаються за денною або дуальною формою здобуття освіти в закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти (зокрема у період між завершенням навчання в одному із зазначених закладів освіти і вступом до іншого закладу або в період між завершенням навчання за одним освітньо-кваліфікаційним рівнем і продовженням навчання за іншим рівнем за умови, що такий період не перевищує чотирьох місяців) до досягнення 23 років і не мають власних сімей; діти з інвалідністю після досягнення ними 18-річного віку до визнання їх особами з інвалідністю з дитинства I та II групи; не перебувають в шлюбі повнолітні діти; визнані особами з інвалідністю з дитинства I та II групи або особами з інвалідністю I групи, які проживають разом з батьками; непрацездатні батьки чоловіка та дружини, які проживають разом з ними і перебувають на їх утриманні у зв'язку з відсутністю власних доходів; особа, яка проживає разом з одинокою особою з інвалідністю I групи та доглядає за нею; жінка та чоловік, які не перебувають у шлюбі, але проживають однією сім'єю і мають спільних дітей, та/або особи, які встановили у судовому порядку факт проживання однією сім'єю. Членом сім'ї може вважатися одинока особа, а також неповнолітня дитина, якщо така особа не входить до складу сім'ї.

Склад сім'ї уповноваженої особи визначається на дату звернення за призначенням допомоги.

До складу сім'ї уповноваженої особи не включаються:

особа, яка перебуває на повному державному утриманні;

особа, яка представляє інтереси дитини (переміщеної без супроводження законного представника) та перебуває з дитиною у сімейних, родинних відносинах (баба, дід, прабаба, прадід, повнолітні брат, сестра, тітка, дядько, вітчим, мачуха), але не є внутрішньо переміщеною особою, за наявності виданого службою у справах дітей за місцем звернення документа, що підтверджує такі відносини з дитиною;

особа, яку батьки або інші законні представники уповноважили супроводжувати дитину, що підтверджується письмовою заявою одного із законних представників, завіреною органом опіки та піклування;

особа, у сім'ю якої влаштовано дитину, яка залишилася без батьківського піклування (за наявності копії наказу служби у справах дітей про тимчасове влаштування);

особа, яка разом не проживає із отримувачем та не пов'язана з ним спільним побутом, що підтверджено документально, або перебуває за кордоном/зникла безвісти/депортована за межі України;

законний представник (для недієздатних або обмежено дієздатних осіб, а також дітей, яким призначено опікуна або піклувальника).

Допомога призначається внутрішньо переміщеним особам:

які перемістилися (повторно перемістилися) з територій, включених до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого Мінреінтеграції (далі - перелік територій), щодо яких не визначено дати завершення бойових дій (припинення можливості бойових дій) або тимчасової окупації;

у яких житло зруйноване або непридатне для проживання та інформація про яке внесена до Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією Російської Федерації проти України (далі - Реєстр пошкодженого та знищеного майна) (за технічної можливості), або щодо якого подано документальне підтвердження органом місцевого самоврядування факту пошкодження/знищення житлового приміщення внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією Російської Федерації.

Допомога також призначається дитині, яка народилася у внутрішньо переміщеної особи, відомості про яку включено до Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб.

Допомога не призначається внутрішньо переміщеній особі, яка вперше звертається за її призначенням, починаючи з 1 серпня 2023 р., якщо протягом трьох місяців перед зверненням:

- внутрішньо переміщеною особою, яка звертається за допомогою на проживання, придбано транспортний засіб (механізм), що підлягає реєстрації в установленому законодавством порядку, з року випуску якого минуло менш як п'ять років (крім мопеда або причепа).

При цьому не враховуються мотоцикли, вартість яких на дату набуття права власності не перевищує тринадцяти розмірів прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, на 1 січня року, з якого призначається допомога; самостійно зібрані транспортні засоби; транспортні засоби, придбані особою з інвалідністю I та II групи; одержані безоплатно чи придбані на пільгових умовах через органи соціального захисту населення/одержані через благодійні організації, у тому числі за рахунок грошової допомоги на придбання автомобіля; транспортні засоби, які перебувають у розшуку у зв'язку з незаконним заволодінням або фізично знищені, що підтверджується відповідними документами, а також транспортні засоби, придбані батьками-вихователями дитячих будинків сімейного типу, багатодітними сім'ями та сім'ями з дітьми з інвалідністю, сім'ями з особами з інвалідністю I та II групи, які досягли 80-річного віку;

- внутрішньо переміщеною особою, яка звертається за допомогою на проживання, здійснено на суму, що перевищує 100 тис. гривень, купівлю земельної ділянки, квартири (будинку) (крім житла, отриманого або придбаного за рахунок державного чи місцевого бюджету, та житла, розташованого на територіях активних бойових дій, можливих бойових дій, тимчасово окупованих територіях, зазначених у переліку територій, щодо яких не визначено дати завершення бойових дій (припинення можливості бойових дій) або тимчасової окупації, або житла, яке зруйновано), іншого нерухомого майна, цінних паперів та інших фінансових інструментів, віртуальних активів (у значенні, наведеному в Законі України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення"), інших товарів довгострокового вжитку (крім автомобілів, будівельних матеріалів, якщо в особи пошкоджено/знищено житло) або оплачено (одноразово) будь-які роботи або послуги (крім будівельних, якщо в особи пошкоджено/знищено житло, медичних, освітніх та житлово-комунальних послуг згідно із соціальною нормою житла);

- внутрішньо переміщена особа, яка звертається за допомогою на проживання, на 1 число місяця, з якого призначається допомога, має на депозитному банківському рахунку (рахунках) кошти в загальній сумі, що перевищує 100 тис. гривень, або облігації внутрішньої державної позики, строк погашення яких настав або визначений моментом пред'явлення вимоги, на загальну суму, що перевищує 100 тис. гривень;

- внутрішньо переміщеною особою, яка звертається за допомогою на проживання, здійснила операції з купівлі безготівкової та/або готівкової іноземної валюти (крім валюти, отриманої від благодійних організацій або

придбаної для оплати медичних (у тому числі реабілітаційних, протезування) соціальних та/або освітніх послуг), а також банківських металів на загальну суму, що перевищує 100 тис. гривень;

- внутрішньо переміщена особа, яка звертається за допомогою на проживання, на 1 число місяця, з якого призначається допомога, має у власності житлове приміщення/частину житлового приміщення, що розташоване на територіях, не включених до переліку територій, або територіях, включених до переліку територій, щодо яких визначено дату завершення бойових дій (припинення можливості бойових дій) або тимчасової окупації (крім житлових приміщень, які непридатні для проживання, що документально підтверджується органом місцевого самоврядування, або інформації (за технічної можливості), внесеної до Реєстру пошкодженого та знищеного майна, або житлового приміщення (частини житлового приміщення площею менш як 13,65 кв. метра на одного члена сім'ї);

- внутрішньо переміщеною особою, яка звертається за допомогою на проживання, перебувала та після переміщення перебуває на повному державному утриманні в будинку дитини, дитячому будинку, дитячому будинку-інтернаті, психоневрологічному інтернаті, будинку-інтернаті для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю, спеціальному будинку-інтернаті системи соціального захисту населення;

- внутрішньо переміщеною особою, яка звертається за допомогою на проживання, перебувала та після переміщення перебуває на повному державному утриманні в школі-інтернаті, закладі спеціалізованої освіти військового (військово-спортивного) спрямування;

- внутрішньо переміщена особа, яка звертається за допомогою на проживання, відбуває покарання в місцях позбавлення волі.

Допомога внутрішньо переміщеній особі не призначається, якщо така особа на дату звернення по допомогу перебувала за межами території України більш як 30 календарних днів підряд. До періоду перебування за кордоном не включаються дні службового відрядження, оздоровлення дітей, стажування, лікування або реабілітації, що підтверджується відповідними документами, а також дні перебування за кордоном з таких причин, як хвороба уповноваженої особи/отримувача, смерть членів їх сім'ї та родичів, догляд за хворою дитиною віком до 18 років, перебування у закладах охорони здоров'я, судових та правоохоронних органах, що підтверджується документально.

Уповноважена особа зобов'язана протягом 14 календарних днів після виникнення змін, які впливають на визначення права на отримання допомоги, поінформувати про це засобами поштового/електронного зв'язку (за технічної можливості з накладенням електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису) орган соціального захисту населення, уповноважену особу виконавчого органу сільської, селищної, міської ради або центр надання адміністративних послуг.

Починаючи з 1 серпня 2023 р. проводиться перевірка фактичного місця проживання/перебування внутрішньо переміщених осіб територіальними органами Нацсоцслужби.

